

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Glavna napaka.

»Poljoprivredni glasnik« je izdal lepo slovensko številko. O tej številki je napisal Lapčević v »Politiki« strokoven članek, v katerem je konstatiral, kako so Slovenci v kmetijstvu, živinoreji in sadjarstvu na prvem mestu. Nikjer v državi ni zemlja tako dobro izrabljena kot v Sloveniji in nikjer ni narodno gospodarstvo na tako visoki stopnji, ko ravno pri nas. Vsa država bi se morala od Slovencev učiti, to je glavna misel članka g. Lapčevića.

To priporočilo g. Lapčevića pa ne velja samo za gospodarsko polje, temveč tudi za politično in kulturno. V kulturnem oziru nam ni treba omeniti nič drugega kot razširjenost slovenske knjige in popolno pismenost naroda. Samo to za dokaz zadostuje.

Toda tudi v političnem oziru bi mogli biti Slovenci učitelji, seveda le, če se hoče politiko prav razumeti. Če se misli, da obstoji politika v tem, da se nasproti nika prevari, da se ga kompromitira, potem se Beograd v resnici od nas ne bi mogel prav nič naučiti. Toda to je le zelo slaba politika in kdor se zateka k taki politiki, ta še nikdar ni bil stvaritelj, kar bi vsak dober politik moral biti. Dokaz dobre politike pa je samo dobra uprava, ker samo dobra uprava daje tudi narodu možnost pravičnega in neoviranega razvoja. Glede uprave pa lahko vzdržimo Slovenci čisto gotovo tekmo z upravami v vseh drugih pokrajinah. Če je to ravno naša posebna zasluga, ali pa je to zasluga dobre šole, v katero smo hodili, je čisto postranskega pomena, ker glavno je dejstvo samo.

Vse te prednosti smo imeli že ob ujedinenju. Toda dejalo se je tedaj, da vse to ne otehta prednosti zmagovitega naroda. In dosledno temu je reklamiral za sebe vlado Beograd in uveljavljen je bil centralizem.

Nihče od nas se ni temu upiral in še danes se ne bi nihče upiral, če bi oni, ki so vladali s centralizmom, dokazali, da so tudi zmožni dobro vladati. Toda to se ni zgodilo, temveč se je nasprotno na vsakem koraku vedno jasneje pokazalo, da bi Beograd sicer smel vladati, toda ne po svojem principu, ker je bil ta najslabši od vseh.

Beograd pa o tem ni hotel slišati, temveč njegova namera je šla za tem, da morajo vsi drugi sistemi postati enako slabi, kakor je bil njegov. Zdrav smisel naroda se je moral temu upreti in tako je nastalo avtonomistično gibanje, ki je še vedno v naraščanju, pa naj delajo njegovi voditelji še tako hude napake. Toda vse je tako naravno, da drugače spleh biti ne more.

Kljub temu pa Beograd še danes noče izprevideti svoje zmete in še danes vztraja na svojem napačnem stališču. To pa vsled tega, ker Beograd misli, da je mogoče z neuspehi prečanskih politikov oslabin argumente in zahteve prečanskih krajev. To pa je kardinalna zmeta. Naši poslanci ga lahko še tako polomijo in tudi če nobeden izmed njih ne bi bil nikdar več izvoljen, vsled tega naši ljudje vendar ne bodo rekli, da je slaba uprava dobra in da je črno belo. Če celo pa ne bodo rekli, če vidijo, da je uprava tem slabša, čim bolj vlada Beograd in čim bolj pada vsa odgovornost samo nanj.

Vsak, kdor hoče vladati, mora dokazati, da zna vladati. Ta dokaz nam je Beograd dolžan že osmo leto in čas je, da ga nam da, mesto da se skriva za frazo o edinstvu in separatizmu. Zakaj ljudje niso niti proti državnemu edinstvu in

Povodnji ogrožajo ravnovesje proračuna.

Beograd, 6. julija. Sinoči je predsednik vlade Uzunović pri odhodu iz predsedništva vlade izjavil novinarjem, da glede nedeljskega radikalnega shoda nima ničesar povedati. Ko so ga vprašali, kako to, da noben član vlade ni odšel v poplavljenе kraje, je rekel Uzunović: »To je odvisno od različnega pojmovanja dolžnosti. Ali mislite, da je bolj prav, da poljedelski minister, ki mora v cen-

trali voditi posle, sprejemati in poslušati poročila in dajati odredbe, ostane tu ali pa da zapusti te posle in gre na lice mesta bavit se s čisto detajlnim vprašanjem. — Uzunović je potem še rekel, da se zdaj čimdalje bolj pojavlja vprašanje, kakšna bo škoda od povodnji in kako se bo pri tako veliki nesreči moglo ohraniti predvideno ravnovesje proračuna.

Razkol med beograjskimi radikali definitiv.

Beograd, 6. julija. Govori Stefana Radića v Dalmaciji so izzvali včeraj v političnih krogih mnogo komentarjev. Posebno so se čutili prizadeti Pašićevi pristasi, ki so takoj vse demantirali, kar je Radić na skupščinah povedal o Pašiću. Zatrjevali so v imenu Pašića, da ta sploh ni vedel za prav nobeno določilo netunskih konvencij in da ni ničesar storil na škodo Dalmacije. Po trditvah pašićevcev nosi vso odgovornost za te konvencije dr. Voja Marinković, ki je njih oče in pa dr. Ninčić, ki je pomagal pri sklepanju konvencij.

V vladi pripravljajo gradivo za delo narodne skupščine. Odbori pretresajo zakonske načrte in pripravljajo poročila o že obdelanih načrtih.

Zmernejši radikali so včeraj trdili, da je zadnji čas prišlo do stika med centrom in pašićevci. Govorili so, da ni izključeno, da se vsi spori rešijo mirnim potom. Na ta način se tudi tolmači članek dr. Ninčića, ki je pred nekaj dnevi izšel v »Politiki« in v katerem se dr. Ninčić pohvalno izraža o Pašiću. Nedeljsko radikalno zborovanje pa je vse te kombinacije prevrglo in prineslo še večjo zmedo v radikalne kroge. Trdi se, da ta spor ne ostane osamljen in da se bo po-

novil posebno v vranjskem in niškem okrožju, kjer so odnosi med radikalnimi frakcijami zelo napeti. Splošno mislijo, da bodo te občinske volitve najljubše od vseh, kar jih je bilo dosedaj v Srbiji. Ta boj med obema radikalnima skupinama gre že tako daleč, da v notranjem ministristvu mislijo na to, da bi se v beograjski občini do volitev uvedel komisariat. Trdilo se je celo, da je sam predsednik Uzunović že pristal na ta izhod. Pašićevci so zatrjevali, da je Uzunović vedno bližje in bližje centru in da dela vse tako, kakor hoče Boža Maksimović. Uzunovičevi prijatelji pa nasproti temu trdijo, da to ni točno. Pač pa je centrum v vladi v premoči, za to pa mora Uzunović popuščati.

Vlada se je včeraj bavila z vprašanjem poplav. To vprašanje ji prizadeva veliko skrbi, ker gre po vsej državi še vedno dež in je upravičena bojazen, da reke še ne bodo padle. O tej stvari se je Uzunović v predsedništvu vlade posvetoval z dr. Perićem, Pucljem in Božo Maksimovićem. Sklenjeno je bilo, da se dajejo nujne podpore iz rezervnih proračunskih kreditov, dokler ne bodo ti krediti izčrpani.

Pašić na zborovanje v Kragujevac, v začetku avgusta pa bi posetil Zaječar.

Prijatelji svetujejo Pašiću, naj se ne spušča več v političen boj, temveč naj ostane ob strani kot arbiter stranke in daje nasvete ter vodi posle v stranki.

KRALJ SE VRNIL NA BLEDO.

Osiijek, 6. julija. Nj. Vel. kralj je v nedeljo zapustil Sombor in se odpeljal v smeri Novega sela in Novega Sada, da si še tam ogleda poplavljenе kraje. Nato se je kralj preko Zagreba vrnil na Bled.

GIJORGJE PRIDE V BEOGRAD.

Osiijek, 6. julija. Včeraj je privozil v Beli Manastir dvorni vlak, s katerim bo prepeljan kraljevič Gjorgje v Beograd. Kraljevič bo nastanjen v dvoru.

UPIT POSL. KUMANUDIJA ZARADI UMORA BITOLJSKEGA UREDNIKA.

Beograd, 6. julija. Dr. Kosta Kumanudi je naslovil na notranjega ministra vprašanje glede umora narodnega delavca urednika »Južne Zvezde« v Bitolju Svetozara Hadžipopovića. Ta umor je le nadaljnji dogodek v celi vrsti ubojev in umorov zadnjega časa v bitoljskem okrožju. Zločinci še niso izsledeni. Glede javne varnosti je bitoljska oblast na zadnjem mestu. Kumanudi vpraša, kaj se je ukrenilo, da se zavaruje življenje naših državljanov v bitoljski oblasti in ali so bile pozvane na odgovornost prizadete osebe in v prvi vrsti bitoljski veliki župan zaradi nemarnega in popustljivega opravljanja službe. Kakšna kazen jih bo doletela za to, ker je po njihovi krivdi javna varnost tako na slabem.

Seja finančnega odbora.

Beograd, 6. julija. Včeraj popoldne je bila seja finančnega odbora. V začetku seje je demokrat Popović zahteval, naj se popravi v poročilu odbora napaka, da se je nekemu sarajevskemu društvu nakazala podpora 25.000 Din, ko je šlo v resnici le za 12.000 Din. Odbor je povabil Otona Gavrilovića in dr. Polića z nalogo, da to stran preiščeta.

Nato je bila izvoljena sekcija, ki naj izdela poslovnik za finančni odbor. V to sekcijo so bili izvoljeni: Gavrilović, Demetrović, Sečerov, Lončarević in Banković.

Nadaljevala se je nato razprava o programu dela za finančni odbor. Prihodnji teden pride v razpravo predlog o znižanju carinske tarife. Predlog bo naprej proučila sekcija. Za tem se je začelo govoriti o delu na novem proračunu. Oton Gavrilović je predlagal, naj se od vlade zahtevajo točni spiski vseh materialnih in osebnih izdatkov. Te spiske bo potem odbor proučil. Dalje je Gavrilović predlagal, naj se preišče poslovanje vseh državnih podjetij. V ta namen naj člani finančnega odbora med skupnimi počitnicami obidejo vsa ta podjetja. Ta predlog je bil sprejet.

Demetrović je zahteval, naj odbor takoj začne obravnavati zakonski predlog o podporah za poplavljenе kraje. Predsednik odbora je naznanil, da je ta predlog na proučevanju pri poljedelskem ministru. Predsednik bo pozval ministra, da predlog čimprej vrne zopet odboru.

Naslednja seja bo prihodnji teden. Razpravljalo se bo o carinski tarifi.

KONFERENCA MINISTROV CENTRUMA Z MINISTROM DVORA.

Beograd, 6. julija. Pri predsedniku vlade Uzunoviću so bili včeraj minister dvora Janković, zunanji minister dr. Ninčić, notranji minister Boža Maksimović, minister za šume in rudnike dr. Nikić ter finančni minister dr. Ninko Perić. Vsi ti poseti so bili v zvezi s političnim položajem in z občinskimi volitvami.

DAVČNE OLAJŠAVE KMETOVALCEM.

Beograd, 6. julija. Včeraj popoldne je bila seja odbora za proučevanje zakona o davčni tarifi. Obravnaval se je člen 14. o davčni oprostitvi za zemljišča, ki so preplavljena. Jovanovičev Svetozar Stanković je stavil predlog, da se dovoli večje ugodnosti za jaka zemljišča. Predlog se bo še proučil. Nato se je razpravljalo o davčni oprostitvi za sadovnjake in vinograde. Govorilo se je o tem, da bi se enaka ugodnost dala tudi oljčnim nasadom. Tudi to vprašanje je ostalo še nerešeno. Prihodnja seja bo danes popoldne.

RADIĆ V SPLITU.

Split, 6. julija. V nedeljo zvečer so Radiću njegovi pristasi priredili banket. Na banketu je imel Radić zopet govor, v katerem je rekel med drugim, da morajo ti naši lepi dalmatinski kraji postati središče turisticke za vso Srednjo Evropo. Za tem pa je naglašal, kako velika beda vlada v vsej Dalmaciji, posebno na otokih. Prva skrb Hrvatske seljačke stranke bo odslej ta, da se pomaga Dalmaciji.

Včeraj zjutraj je Radić v spremstvu dr. Pernarja, Košutića in še nekaterih poslancev obhodil Marjan. Tam ga je sprejel g. Radić, predsednik društva Marjan. Pokazal je Radiću zoološki vrt, etnografski muzej in meteorološko postajo. Radić se je nato okrog 9. zvečer odpeljal v Zagreb.

Dunajsko pismo.

Nedeljske naše slavnosti. — Nekaj iz prometne razstave. — Vidov dan na Dunaju.

Na Dunaju, 3. julija.

Od pretekle nedelje se svetli na odličnem mestu leve kapele staroslavne cerkve sv. Stefana — spominska plošča dvema hrvatskima pisateljema Vitezoviću in Marčeloviću (prvi umrl 1713, drugi 1741). Postavilo jo je društvo »Braća Hrvatskog Zmajca«. Tako vsaj je napisano na plošči.

V soboto je prišlo na Dunaj okoli 200 Hrvatov, med njimi: škof dr. Premuš, delegacija mesta Zagreba, večje deputacije društev »Hrvatska žena«, »Katarina Zrinjska«, »Hrvatski Sokol« itd. Došel je tudi župan Senja, kjer je bil Vitezović rojen (leta 1652).

Pri maši v desni kapeli, katero je služil škof dr. Premuš, je divno zapel moški zbor »Hrv. Zmajca«, in sicer Kuklovo »Hrvatsku misu«. — Ob 1 popoldne je škof dr. Premuš izvršil ob asistenci zastopnik kapitola obred za odkritje plošče. Zastopnik kapitola je sprejel ploščo v varstvo in ohrano kapitola sv. Stefana. — Potem je bilo v nadškofjski dvorani predavanje (nemški in hrvatski) o pokojnikih.

Zvečer sijajen koncert v veliki dvorani »Grünens Tor« na Lerchenfelderici. Peli so Zmajci več izbranih zborov, med temi dva slovenska. — Pevski zbor samih inteligentov zagrebških nas je očaral: čisti, izvežbani glasovi in dovršeno petje! Hvala jim! — Tamburaški zbor dične dunajske »Prosvjete« pa je zopet delal čast svojemu slovesu. Svirali so krasno več težjih in obsežnih skladb. — Po koncertu: kolo, valček, shimy in tango do ene popolnosti. — Drugi večer prijateljski sestanek v prostorih »Prosvjete«, na katerem je bilo govorov in napitnic! Odlično sta govorili zastopnici obeh ženskih društev iz Zagreba.

Tako se je narod oddolžil dvema možema, ki sta pred dvesto leti proslavila hrvatsko ime in umrla v tujini. Plošča v sloveči cerkvi sv. Stefana bo pričala poznim potomcem, kako se ju je spomnil narod leta 1926.

Dunajsko prometno razstavo so morali ponovno podaljšati; jutri bo zaključena. — Vsak dan dopoldne je mrgolelo šolskih otrok od vseh strani, ki so se tu naučili veliko praktičnega za življenje. Spremljajoče učiteljstvo je imelo hvaležno nalogo. — Mladina na Dunaju je imela to redko in srečno priliko, da je mogla veliko videti, kar ji bo v korist vse življenje.

Z modeli, originali, slikami je podano tu nazorno vse, kar danes spada v moderni promet: železnice, tramvaj, avtomobili, letala, kolesa, vozovi... in sicer tako, kakor se mora vršiti vse pravilno in v vse možne nesreče. V slikah in modelih vidimo, kako se moremo in moramo ogibati nesreči, in kakšno so dandanes moderne varnostne naprave. Strašno so statistike velikih mest o — nesrečah in blagovni škodi, vse po ogromni večini vsled ljudske neprevidnosti ali malomarnosti.

Dunaj sam je v tem oziru eno prvih mest, kamor hodijo študirali odposlanci vseh večjih mest sveta. — Ali na tej razstavi so zastopana z odličnimi zbirkami tudi: Praga, Monako, Berlin, Hamburg, Amsterdam, Paris itd. Silno veliko se moremo tu naučiti.

Vrhu tega še — filmi. Videli sem le enega: »Hamburg hat's eilig«. — Ta film kaže v živih slikah velikomestni promet in vse napake, nepravilnosti, nerednosti, ki jih povzročajo ljudje čisto v svojo nesrečo in v nadlego drugim. — Oče na deželi pošlje sina prijatelju v Hamburg, da ga malo — oteše. In tu vidimo tega sinčka od nerodnega deželana v vseh fazah razvoja in likanja v finen meščana, kako je bil v zamudo časa in v napotje pri blagajni, na parobrodu. Vidimo ga na izletih po Hamburgu in okolici, kjer opazuje, kako sitno je za sopotnike ali nevarno za nje same in druge, ako se kdo ne zna prav obnašati. Mnogo je naravnost humorističnih prizorov. Tak film nauči ljudi več kakor — debela knjiga o prometu in lepem vedenju!

Na Vidov dan smo imeli v katoliški (pri uršulinkah v Johannesgasse) in pravoslavni cerkvi službo božjo za umrle junake. — V katoliški cerkvi je pel moški zbor »Braća Hrvatskog Zmajca«, ki je bil tukaj vsled odritja spominske plošče... Pel je isto hrvatsko mašo, kakor prejšnji dan v cerkvi sv. Stefana. — Ker so peli sredi cerkve s spremeljanjem harmonija, smo mogli v polni meri uživati krasno petje — in to na Dunaju!

Po parastosu v pravoslavni cerkvi se je peljala družba kakih 60 oseb z avtomobili na centralno pokopališče, kjer imajo svoj poseben oddelek umrli srbski vojniki ujetniki. — Ta del ogromnega dunajskega pokopališča je strašno, da, škandalozno strašno zapuščen. Kakor so naredili Dunajčanje v letih 1915 do 1918, tako je ostalo, samo da sta čas in priroda naredila še svoje, da je slika bolj žalostna. — Da je naša sramota toliko večja in da še bolj kriči do neba nečuvana nemarnost... je tik tam italijansko pokopališče, kjer so grobi odlično urejeni in ograjeni z obdelanimi kamni. V kvadratih med njimi je pravilno gojena trava. Na sredi se pa dviga mramornata piramida z napisom:

Qui d'intorno
i corpi dei soldati d'Italia morti
sconforti della prigionia.
Di la delle Alpi
il loro spirito immortale.
1915—1918.

Po zopetnem parastosu smo morali poslušati pet dolgih govorov, vedno eno in isto z drugimi besedami. — Za prihodnje leto bi bilo umestno: parastos samo na groblju ob določeni uri in — manj govorov, pa več — dejanj!

A. G.

Boj proti diktaturi v Španiji.

Dne 13. septembra 1923 se je umaknila ustavna vlada v Madridu vojaškemu direktorju generala Primo de Rivera. Od takrat ne dobiva svet iz Španije nikakih zanesljivih dnevnih poročil več. Časopise je pod strogo cenzuro in listi izgledajo v belih lisah nekako tako kot pri nas med vojno. Proti uzurpatorju Riveri se oglašajo le redki glasovi Špancev, ki so pobeželi v inozemstvo. Med temi je najtehtnejših eden brez dvoma pisatelj Blasco Ibáñez, odločen republikanec in pisatelj svetovnega slovesa. On je izdal lani v Parizu brošuro »Por España y contra el Rey« (za Španijo in proti kralju), v kateri z veliko vehemenco napada monarhijo, kralja Alfonza XIII. in direktorja Rivero. Da ne prizanaša v ničemer, se vidi n. pr. iz karakteristike, ki jo podaja o generalu Riveri: pijanec, babjek, veseljak. Med takimi strastnimi izpadi prizadetih ni lahko najti objektivne snovi. Zato je prav dobrodošlo 80 strani obsegajoče poročilo o situaciji na Španskem, ki sta ga izdala Francoza brata Jérôme in Jean Tharaud, znana kot poznavalca vzhodne Evrope in bližnjega vzhoda sploh (Jérôme et Jean Tharaud Rendezvous Espagnols). Brata Tharaud sta prebila zimo l. 1924 v Maroku in se podala spomladi 1925 na Špansko, kjer sta prav temeljito proučevala razmere in prišla v stik z vsemi krogi. Da nam bo njihovo poročilo umljivo (brata Tharaud začenjata s špansko katastrofo pri Melilli leta 1921), moramo omeniti, da je od nastopa restavracije bourbonske dinastije (l. 1875) pa do l. 1923, torej niti ne tekem petdesetih let, Španija izdala za razne vojne ekspedicije 9 milijard 185 milijonov in 891.000 pezet narodnega premoženja, vse to brez najmanjše koristi. Nasprotno: tekem tega časa je Španija izgubila Kubo, Porto Rico in Filipine ter prišla v najtežji položaj v Maroku. Med temi ekspedicijami so se vrstili neuspehi za neuspehi in generali so zvrčali krivdo na vlado, vlada pa na generale. V tem zmešnjavo je posegel general Rivera, pognal vlado in parlament s pomočjo vojaštva ter prevzel vse državne posle sam v svoj direktorij, kjer so bili člani sami vojaški dostojanstveniki.

In sedaj brata Tharaud. Bila sta v avdienci tudi pri kralju ter se informirala, kako je kralj, ki je prisegel na ustavo tako mirno »akceptiral razgovor parlamenta in diktatoru sebi kot vrhovnemu vojnemu poglavarju podrejenega generala. Kralj jima je pojasnil, da v Španiji ne smeta iskati politične zavesti ali pa javnega mnenja kot drugod v civilizirani Evropi. Tega Španec ne pozna. »Vidite, pri Vas si diktatorji predstavljate kot strašno fizično nasilje,« je dejal Alfonz XIII., »v vaših listih čitam, da se pri nas streljajo in zapirajo ljudje na debelo, povsod da je teror policije. Mar sta vidva tudi to videla?

Saj življenje je pri nas normalno in mislim, da je malo dežel, kjer bi vladal tak mir, kakor pri nas. Po ulicah se lahko nemoteno ustavljate in pogovarjate, ne da bi vas razganjala policija. Po polnoči dobite po kavarnah pi-jace, kolikor hočete, tega še v New Yorku ali pa Londonu, teh trdnjavah svobode, ne morete. V Madridu lahko kričite in prepevate do petih zjutraj če se vam ljubi. Kralj je izjavil da bo vlada države prišla zopet v ustavni parlamentarni tir, čim se stare stranke tako regenerirajo, da bodo za to zrele. Glavni dokaz, da je vlada Rivero potrebna, je po kraljevem mnenju to, da je povsod po deželi mir, ni ne štrajkov in ne več banditov, ta mir je takorekó dnevi plebisciti za direktorij. Glede parlamentarnega režima sploh se je Alfonz XIII. izrazil, da je vprašanje, če je zmogel braniti obstoječi red proti sovjetizmu. V Italiji, da se je najprej pokazalo, da ne. In Španija bi šla isto pot.

O Riveri se Tharaud izražata, da je kakor drzen igralec pri kartah: riskira vse in veruje v srečo. Dvomita pa, da bi imel kralj prav, ko misli, da je mir med narodom dokaz za stalnost direktorija, kajti prav tako bi se tudi sovjeti lahko zagovarjali s potrepljivostjo mužika. Tihi toki diktaturi nasprotujočega intelektualnega liberalizma se v Španiji vendarle dobro razločijo. Seveda teko te struje le po mestih, kajti kmet na deželi gleda v svojem kralju nedotakljivo svetlinjo, njegova mentaliteta je iz 14., 15. stoletja, njemu so svoboščine, ki jih je pod diktaturo izgubila liberalna inteligenca tuje: kralj in monarhija, to je zanj enotna Španija. Radi tega direktorij nima resnega nasprotnika, kolikor ima odpora v mestih, ga pa s svojo vojaško silo brez borbe lahko drži v šahu. Intelektualci v Španiji se bodo morali v resnici temeljito regenerirati na vseh poljih in se skleniti s priprostim narodom, predno bodo zopet »zreli«, da prevzamejo režim. Izgleda, da sami, brez zveze z narodom — kakor je to bilo doslej — nikoli več ne bodo mogli zavladati. In v tem oziru pomeni sedanja diktatura mejniki med staro in prihajajočo dobo — ki bo prinesla kontrolo zdravil narodnih sil v gospodarstvo in politiko.

Če se posreči Riveri pri ureditvi maroškega vprašanja doseči za Španijo izdatnih koristi, bo boj proti diktaturi še težji, toda tudi pozicija za bodočo vlado bolj trdno postavljena.

KRATKE VESTI.

Smrtno kazen je predlagal državni pravdnik za vse voditelje zarote proti Kemalu paši, za ostale soudeležence pa dosmrtno kazen.

Politične vesti.

— Rastóča nasprotja med beograjskimi radikali. V nedeljo so sklicali pašičevci v dvorani »Slavija« shod, na katerem bi se imel predstaviti kot kandidat za občinske volitve g. Bobić. Do tega pa ni prišlo, ker je prišlo takoj po otvoritvi shoda do težkih pretepov. Nasprotniki Bobića so pričeli kričati, kdo da je sklicel shod in s kakšno pravico. Prišlo se je splošno prerekanje, ki se je v kratkem razvilo vsplšen pretep. Leteli so po glavah zborovalcev stoli, zborovalci so se bili s palicami in bokserji in skoraj so bile razbite vse šipe in ogledala. Prišla je policija, ki je s težkim trdom ločila razburjene pretepače in nato dvorano izpraznila. Gostilničar ima vsled razbitih šip in ogledal okoli 8000 dinarjev škode, ki jo bo povrnil g. Bobić. Pristaši Bobića so takoj po zborovanju pisali Pašiču. Najprej mu v pismu žele skorajšnje popolno ozdravljenje in povrnitev v Beograd ter mu zagotavljajo svojo neomejeno udanost. Nato pa tožijo beograjsko policijo, ki da jim je shod razbila. To sicer ni res, ampak pašičevci tako vendar upajo, da bodo g. Maksimovića dobro ornili.

— Politična situacija. Odgovoda ni samo skupščina, temveč tudi vsi skupščinski odbori. Najjasnejši dokaz, da ni vladni večini vse v redu. V čem obstoji težava, so pokazali nedeljski beograjski dogodki zelo očitno. Pašičevci čutijo, da izgubljajo tla in zato hočejo povzročiti krizo in s pomočjo Pašičeve avtoritete vreči vlado g. Uzunovića. Zelo malo verjetno pa je, da bi se jim to moglo posrečiti, ker skupščina ne deluje, g. Uzunović pa je že opetovano izjavil, da bo odstopil le v tem slučaju, če bi dobil v skupščini nezaupnico. Ker se v kratkem vrše tudi občinske volitve, ki bodo za mišljenje volilcev zelo merodajne, ker se na njih odloči boj med pristaši centra in pašičevci, ni pred koncem teh volitev pričakovati nobenih izjem. Do teh bi moglo priti le, če bi radičevci nastopili proti vladi Uzunovića. Zadnji nastopi St. Radića v Dalmaciji bi tako mišljenje tudi opravičevali. Se bolj razumljivo pa bi bil nastop radičevcev proti vladi z ozirom na to, da se pravzaprav nikjer ne izvaja politika sporazuma. Saj sede skoraj še povsod na vodilnih mestih izraziti nasprotniki politike sporazuma in razmere so danes prav malo drugačne, kakor pa so sile za časa PP režima. — Če bodo radičevci izvajali konsekvence iz sedanjega stanja, je pa drugo vprašanje, ker bi mogel njih nepričakovan nastop proti vladi povzročiti tudi volivno vlado brez njh.

— Radičev napad na ministra Simonovića. V svojih govorih v Dalmaciji je St. Radić ostro napadel ministra Simonovića, ki da mora odstopiti. Simonović da ne sme biti v vladi, ko bodo sprejete nettunske konvencije, ker je njemu vseeno, če je v Dalmaciji zaposlenih 2000 Hrvatov ali pa 2000 Italijanov. Simonović da je tudi dejal, da je on vedno proti Hrvatom, ker da so ti sami avstrijanci. Na svojih shodih je St. Radić tudi napovedal, da bodo nettunske konvencije jeseni sprejete in da bodo tedaj najbrže obnovljeni tudi diplomatski stiki z Rusijo. Bomo videli!

— Proti diktaturi v Španiji. Grof Romanones, eden najbogatejših Špancev in vodja zadnje zarote, ki je še pravočasno pobežnil v Francijo, je izjavil, da Primo de Rivera grdo laže, ko pravi, da je imela zadnja za-

rota komunistične cilje. Generali, oficirji in meščani, ki so vodili zaroto, so hoteli samo, da se neha sedanji teror. — Primo de Rivera je nastopil proti zarotnikom z najostrejšimi odredbami. Najprej je vse, brez sodišča, kaznoval z visokimi denarnimi globami. Tako ima plačati grof Romanones pol milijona pezet. Nato so bili še vsi aretiranci izročeni sodišču. Primo de Rivera pa si je vzel tudi talce, da sumljive osebe ne bodo ničesar podvezle proti njemu. Tako je bila prijeta kot talca hčerka generala Lukveja, ki so ga morali vsled težke bolezni izpustiti iz zaporu. — V resnici krasno se živi v deželi diktatorja.

— Od Pereta do Caillaux-a. »Österr. Volks-wirt« piše: Nesposobni Raoul Peret je skušal frank rešiti z uporabo Morganovega fonda. Ponesreči se vsled napak, ki jih je stori-la banka hazard freres, toda prodane dolarje je porabil, da je zadostil potrebam državnega zaklada. Velike nade je stavil na prestojno oddajo v amortizacij-ko blagajno, ki je pri vseh pametnih izzvala samo pomilovalen nasmeh. Imenoval je »komisijo nekompetence« brez programa. Moral je pasti in Briand je ponovno poverjen s sestavo vlade. Volka hoče poročiti s kozo. Herriot in Poincaré v eni vladi! Toda radikalni socialisti pravijo, da morejo opravi kabinet tudi sami sestaviti. Herriot, profesor francoske literature, silno ceni glavnega urednika »Figara« Romnier-a, pisatelja zgodovine Katarine Medicejske. Predsednik radikalov socialistične stranke povabi torej k sebi šefurednika »Figara«, tisti, ki je še včeraj poudarjal svoje bonapartistične nazore. Pietri, učene Caillauxa, skuša doseči finančno ministrstvo, toda gospod Champetier de Ribes, ultraklerikalce in na vojni težko ranjeni oficir, ga iztrezne. Herriot se tedaj potegne nazaj. Briand obišče Poincaréja. Ta noče sprejeti finančnega ministra, samo in edino zato, ker odklanja washingtonski dogovor o vojnih dolgovih. Briand je nato pozval gospoda Doumer-a, da prevzame finančno ministrstvo. Poincaréjev značaj in nič manj tudi nepomembnost Doumer-a onemogočita načrt, kajti finančna komisija parlamenta ima g. Doumer-a v slabem spominu. V zadnjem trenutku posrečena improvizacija. Caillaux je boljši ko vsi drugi. S seboj pripelje štiri poslance, ki se razumejo v finančnih zadevah. Svojega prijatelja Potrija in majhnega bankirja Duboina Nogaróa v prosvetno ministrstvo in Dutreila, bistro glavo, ki je že blizu desnič. Ta petorica bo tvorila dejanski odbor strokovnjakov. Njim se more bolj zaupati, ko pa komisiji nekompetence in posebnih interesov, komisiji, za katero se poslanci sploh ne menijo.

BELEŽKE.

Najbolj nepolitični

so na vsak način naši igralci. V nedeljo je bil namreč v Beogradu odprt kongres gledaliških igralcev in sklenjeno je bilo, da se pošlje pozdravna brožurka tudi Svetozarju Pribičeviću in Stjepanu Radiću.

Dvomimo, če se je v Jugoslaviji še vršil kak shod ali zborovanje, s katerega bi bila oba nasprotnika hkrati pozdravljena.

To kaže, da naši igralci dobro razumejo našo politiko in vedo, da je ta dostikrat tudi samo — teater.

Zaključek ljubljanskega velesejma.

Včeraj je bil zadnji dan VI. ljubljanskega velesejma. Uspeh, ki ga je naša narodna institucija dosegla, so uspehi nedelje in ponedeljka še dvignili. Mnogi kupci in resni interesi, ki so prve dni velesejma uporabili za razne posete in izlete v slovenska letovišča Bled, Bohinj, Rogaško Slatino itd., so se zadnja dva dneva vrnili. Višina zaključkov in kupčij teh dveh dni prekaša uspehe vseh ostalih dni na velesejmu.

Tudi obisk ostalega občinstva je bil zadnja dva dneva nenavadno visok. V splošnem se računa, da je v nedeljo in ponedeljek posetilo velesejm od 25.000 oseb. Celoten obisk velesejma prav neznatno zaostaja za onim lanskega leta in še to le radi nad vse muha-stega vremena.

Pač pa presega obisk resnejših interesentov s permanentnimi izkaznicami lanskeletni obisk.

Zelo pisana je bila tudi družba tujcev, ki so obiskali ta dva dneva velesejm in sicer so bili to iz samih trgovskih vrst ter so žele oni dati velesejmu res mednarodno značaj. Govorilo se je na sejmu v vseh evropskih jezikih poleg slovensčine so seveda prevladovala srbohrvaščina, nemščina in francoščina, pa tudi italijanščina.

V podpisni knjigi so navedli neslovenski obiskovalci velesejma svoja domača mesta, kakor Liverpool, Pariz, Zürich, Berlin, Dunaj, Napoli, Milano, Budapešta, Praga, Plzen, Gradec, Trst, Solun, Carigrad, Salzburg, Alessandria (Italija), Borgotaro itd.

Od obiskovalcev iz države so mnogi iz najjužnejših krajev: iz Skoplja, Dervente, Trebinja, Niša, Leskovca ter iz Sarajeva, Beograda, Zagreba, Subotice, Splita in iz skoro vseh večjih krajev Jugoslavije, ki jih je vseh nemogoče tu navesti.

Kako daleč sega glas našega velesejma, dokazuje tudi to, da so obiskali velesejm tudi kupci iz Male Azije.

Uspehi.

Prav številni in znatnejši kot lansko leto pa so bili kupčijski zaključki. V nekaterih strokah je uspeh nad vse lep. Prav izvrstni so bili uspehi pohištva, lesa in lesnih izdelkov, strojev, orodja, zlasti poljedelskih, radio-potrebnih, keramičnih izdelkov, usnje in čevlji, povoljno pa je uspel papir, kovine in kovinski izdelki, železo, jeklo, boljše avtomobili, izvrstno elektrotehnika, srednje pa kemična industrija, kozmetika ter živilska produkcija; čipke, orožje, gasilske in te-

lovadne potrebščine in glasbila. Le v malo-kateri stroki se more zaznamovati negativen uspeh.

Obiska so bili deležni približno vsi paviljoni enako. Naše dame so se seveda najbolj zanimale za kozmetiko. Pa tudi razstava »Slovenska žena« more zaznamovati prav lep obisk. Enako higijenska razstava. Od trgovskih oddelkov je zelo zanimala čevljar-ska stroka, kjer imajo trdke »Peko«, Pol-lak i. dr. razstavljene čevlje najnovejših kre-acij.

Občinstvo je pokazalo prav mnogo smisla tudi za predmete, potrebne za ustvaritev in lastnega doma. Trdka Ogrin je razstavila lična modela enodružinske in dvo-družinske hiše ter razni material, deloma tudi lastnega patenta in izdelka. Radi niz-kih cen in praktičnosti je prejela dokaj na-ročil. Enako tudi trdka Stanko Florjančič s svojo praktično kuhinjsko opremo.

Razstavi Tehnične srednje šole in puškar-ske šole v Kranju sta dosegli mnogo pri-znanj.

Ves potek velesejma dokazuje, da je ta institucija postala našemu gospodarstvu tako potrebna, da je sploh iluzorna vsaka misel gotovih zavistnih krogov, da bi se opustila. Napor naših marljivih gospodarskih krogov ima prav krasne posledice. Ves slovenski narod in vsa država ima od velesejmskih prirediteljev le korist.

Kakor čujemo, se bo vršila jeseni v sejmskih prostorih velika pokrajinska razstava.

Književnost.

Nova knjiga. Zadnja številka Planinskega vestnika prinaša oznanilo, da je izšla knjižica Po pogorju polhovgrajskem in okoli Krima. Knjižica je monografija tega predgorja Julijskih alp, ima pa kot prilogo pregledni zemljevid vse ljubljanske okolice do preko Kranja, Kamnika, Litije, Višnje gore in Logateca. Za nedeljske izštevne zelo priprava-žepna brošurica, ki opisuje ta lepi kot naše domovine z geološkega, botaničnega, histo-ričnega in uristovskega stališča. Ker je cena s karto vred samo 20 Din in je poučna za vsakega, našla bo gotovo kmalu mnogo pri-znanja. Knjiga ima tudi pet pokrajinskih slik, katerih razlago najdemo šele na zad-nji strani. Planinski vestnik po pravici po-udarja, da moramo biti pisec dr. Robertu Kermavnerju hvaležni za njegov trud.

Dnevne vesti.

DELO ZA SEVERNO MEJO.

Vsi mogoči predlogi so bili že stavljeni za udrnite naše pozicije v Mariboru, toda na eno stvar se je skoraj vedno pozabljalo. Ni namreč zadosti, če smo mi prevzeli od Nemcev te ali druge ustanove, temveč naša dolžnost je bila, da vodimo vse te prevzete ustanove tako, da bo vsak Mariborčan videl, da jih vodimo sedaj bolje, kakor so jih pa vodili Nemci in da je za ustanove slovensko vodstvo pridobitev.

Da se je nam ta dokaz posrečil, ne moremo trditi niti največji optimisti. Zlasti pa ne po zadnjih dogodkih, ko se nam Nemci škodoželjno smejejo in ko z naslodo poudarjajo, da kaj takega preje ne bi bilo mogoče.

Toda tudi sedaj ne bi bilo kaj takega mogoče, če ne bi partizanstvo zlomilo naše tvorine sile. Ali kakor v Ljubljani, tako se je izkazalo sedaj tudi v Mariboru, da je bilo partizanstvo močnejše ko nacionalen moment in tudi močnejše ko oziroma naše narodno gospodarstvo. Od tod pa tudi žalostni dogodki zadnjih dni.

Vseeno pa bodo ostali »navdušeni« rodoljubi še nadalje sužnji partizanstva in prešale slovensko severno mejo z bojem proti klerikalcem. Toda slovenska meja se da udrniti le s solidnim poštenim delom, do katerega pa ne pridemo, dokler ne bo javnost obračunala s partizani!

— **Udruženje visokošolskih nastavnikov v Ljubljani** je sprejelo na izrednem obnem zboru dne 1. julija sledečo resolucijo: Udruženje visokošolskih nastavnikov zasleduje z globokim obžalovanjem že dolgotrajno omalovaževanje univerzitetnih profesorjev, iz katerega sledi desorganizacija višje nastave, ter zahteva, da se kot prvi pogoj sanacije vseučilišnih prilik vpostavi stalnost.

— **Ukinjene štipendije.** Prosvetno ministrstvo je sklenilo, da ne pošlje letos nobenih novih štipendistov na inozemske univerze. Dosedanji štipendisti obdržijo svoje štipendije.

— **Sarajevski delavci zahtevajo ponovno otvoritev borze dela.** Sarajevska delavska zbornica je predložila ministru za socialno politiko obširno spomenico z zahtevu, da se v Sarajevu zopet odpre borza dela. V spomenici se poudarja, da dohajajo v Sarajevo delavci povečini iz pasivnih krajev.

— **Kredit za pristanišče v Splitu.** Prometno ministrstvo je odobrilo kredit v znesku 160 tisoč dinarjev v svrhu zgradbe pristanišča Sv. Duje v Splitu.

— **Novo kopališče na Sušaku.** Včeraj je bila svečana otvoritev novega mestnega kopališča na Delti. Kopališče je izgrajeno najmoderneje, ima 120 kabin ter bo po vsej primodernosti, ima 120 kabin ter bo po vsej primodernosti, ima 120 kabin ter bo po vsej primodernosti.

— **Železniška zveza z Bakrom.** V direkciji za zgradbo železnice je izdelan načrt za zgradbo proge od železniške postaje Bakar do bavarškega kraja in Kraljevice. Z deli se prične še tekom tega leta.

— **Kongres gledaliških diletantov v Pragi.** Te dni se je vršil v Pragi kongres gledaliških diletantov. Kongresa se je udeležilo tudi nekaj delegatov iz Slovenije.

— **Kongres gledaliških igralcev v Beogradu.** Te dni se je vršil v Beogradu kongres Udruženja jugoslovenskih gledaliških igralcev. Na kongresu je bilo sklenjeno, da pristopi udruženje k mednarodni zvezi gledaliških igralcev. Tej zvezi pripadajo že organizacije gledaliških igralcev iz vseh držav Evrope, razven Rusije. Sedež zveze je v Berlinu. Za stalnega delegata jugoslovenskega udruženja gledaliških igralcev je bil izvoljen režiser Narodnega gledališča v Zagrebu Tito Strozzi.

— **Proslava 50letnice vojne izza leta 1876.** Predvčerajšnjim se je vršila v beograjski stolnici slovesna proslava 50letnice vojne izza leta 1876.

— **Poštni debit je odtegnjen francoskemu komunističnemu glasilu »La vie Ouvrière«** ter francoskima listoma »L'Internationale de l'Enseignement« in »L'Internationale Syndicale Rouge«.

— **Avstrijski zardarmerijski oficirski naraščaj v Mariboru.** Te dni je obiskalo mariborsko kaznilnico 50 gojencev graške višje šole za žandarmerijske oficirje. Zanimali so se posebno za oddetek za mladoletne. Izletnik vodi orožniški podpolkovnik Herman Lichem pl. Löwenburg in univerzitetni profesor Bülow. Gostje so bili v Mariboru zelo prijazno sprejeti.

— **Iz sodne službe.** Dosedanji član stola sedmorice v Zagrebu Vladimir Virag-Drašković je imenovan za šefa oddelka v pravosodnem ministrstvu, dosedanji šef tega oddelka Josip Pober se vrne na svoje prejšnje mesto v stolu sedmorice.

— **Promocije.** Danes bodo promovirani na ljubljanski univerzi za doktorje prava absolventi juristi: Mirolav Deu iz Postojne, Karl Mikuz iz Postojne, Janko Lavrič iz Sodražice, Adolf Obrar iz Dobrne pri Ptuj in Ivan Tomšič iz Tacna pod Šmarno goro.

— **Umrla je** na svojem posestvu na Dobrovi pri Ljubljani gospa Aleksandrina Poklukar roj. Blasniki, vdova po deželnem glavarju kranjskem gosp. dr. Josipu Poklukarju. S pokojnico lega v grob zadnji potomec slovitega slovenskega tiskarja Jožefa Blasnika. N. v. m. p.

— **Internacija Abd-el-Krima na Madagaskarju.** Francosko-španska konferenca je sklenila internirati Abd-el-Krima na Madagaskarju. Dobival bo malo penzijo.

— **Spomenik lordu Kitchenerju.** Izza svetovne vojne znanemu angleškemu ministru lordu Kitchenerju so odkrili te dni v Doweru spomenik.

— **Pacificiranje Rifa.** Španska vlada je izdelala načrt o zgradbi novih železniških prog v španskem Maroku.

— **Važna arheološka odkritja.** Angleški učenjak Thomas Gann, katerega je poslal britski muzej v Ameriko v svrhu preiskava-

nja staroindijanske civilizacije, je odkril sledove starodavnega mesta indijanskega plemena Maya. Našel je tudi veliko tlakovano cesto, dolgo 6 milj ter mnogo nagrobnih napisov. Angleški arheolog trdi, da je odkril sledove treh civilizacij, ki so obstajale v Severni Ameriki.

— **Kongres udruženja krščanskih deklet v Oxfordu.** Te dni se je vršil v Oxfordu kongres krščan. deklet. Zastopanih je bilo 35 držav. Krščanska dekleta so razpravljale med drugim tudi o vprašanju mednarodnega jezika.

— **Davek na neporočene.** Grška vlada je obdala neporočene. Vsaka neporočena oseba v starosti od 24 do 40 let bo plačevala po 3000 drahem letno, vsaka oseba v starosti od 40 let naprej bo plačevala 8000 drahem.

— **Konkurenčen polet preko oceana.** Iz Newyorka poročajo: Pomorski poročnik Noel Davis poleti dne 15. t. m. preko Atlantskega oceana. Polet hoče izvršiti, ne da bi med potjo pristal. Noel Davis hoče s svojim poletom prehiteti francoskega letalca kapitana René-a Foucka, ki namerava takisto letom letošnjega poletja preleteti Atlantski ocean, ne da bi med potjo pristal. Letalca tekmujeta za nagrado 25.000 dolarjev, ki jo je razpisal francoski milijonar Orteg.

— **Najdražji volilni boj.** V Pensilvaniji se je odigral te dni najdražji volilni boj, kar jih pozna zgodovina Zedinjenih držav. Za mandat sta se tepla dva milijonarja: Ralph Beaver Strassburger in Andrew Mellon, finančni minister Zedinjenih držav. Stroški volilnega boja znašajo nad 7 milijonov dolarjev. Kandidata sta uporabljala v svrhu reklame aeroplane in zrakovlove, izdala sta stotoseče dolarjev za članke in notice v časopisih. Zmagal je Ralph Beaver Strassburger, strasten zagovornik prohibicijskega zakona.

— **Železniška nesreča.** V dolgem tunelu pred postajo Gomirje je skočilo s tira 9 vagonov osebnega vlaka Sušak-Zagreb. Vlak je bil takoj ustavljen. Človeških žrtev ni bilo, vendar je pa nastala med potniki velika panika. Čez 2 in pol uri so postavili wagone zopet na tir, nakar je mogel vlak nadaljevati svojo pot. Vzroka te nesreče, ki bi bila skoro postala katastrofalna, še niso ugotovili.

— **Velik orkan je divjal te dni na brazilski obali.** Povzročil je ogromno škodo. Potopilo se je več ladij, utonilo je več mornarjev.

— **Velikanski vihar v Krkonoših.** V petek je besnel v Krkonoših strašen orkan, ki je napravil silno škodo. Mnogi kraji so pod vodo, poginilo je mnogo ljudi.

— **Samomor gardnega poročnika.** V nedeljo je izvršil v hotelu »Evropa« v Sarajevu samomor gardni poročnik Popović. Prerezal si je najprej žile na levi roki, nakar si je poglaval eno krogljo v glavo, drugo v srce. Zapustil je 9 pisem, iz katerih izhaja, da je življenja sit ter umre rajši, predno postane star.

— **Pod tramvaj se je vrgla.** Iz Rakitja je odpotoval v Zagreb Ivan Zepek s svojo ženo Barico, ki jo je nameraval oddati radi njene živčne bolezni v bolnico. Obšla sta vse bolnice in klinike, ali nikjer ni našel prostora zanj. Tako se je moral odločiti, da odpelje svojo bolno ženo zopet domov. Na poti na kolodvor se je vrgla bolna žena nepotoma pred drveči tramvaj v namenu, da izvrši samomor. Tramvajski voznik je pretežno nevarnost pravočasno opazil ter ustavil voz, tako da se ostala žena nepoškodovana.

— **Težka aeroplanska nesreča na češko-bavarski meji.** Te dni se je dogodila na bavarsko-češki meji velika aeroplanska nesreča, ki je zahtevala pet človeških žrtev. Potniški aeroplan Paris-Praga se je poškodoval ter padel med 12 in 1 uro iz velike višine na polje, ravno, ko je z velikansko brzino pasiral mejo. Pod razdrobljenim aeroplanom so našli mrtve štiri potnike in pilota, medtem ko je en potnik težko ranjen. Med ponesrečenci se nahajata tudi mladoporočen par, ki je bil na ženitovanjskem potovanju iz Amerike.

— **Cigani ugrabili dete.** Orožniška patrulja je na svojem obhodu ustavila tri cigane, ki so prosjачili po občini Sestveta pri Zagrebu. Na svoje veliko iznenadenje so odkrili v njihovem spremstvu 12-letno deklico Maro Stipanović, hčerko vdove Jane iz občine Popovača. S pomočjo je deklico so beračili in imeli tudi dokaz uspeha. Orožniki so deklico ciganom odvzeli ter obvestili njeno mater. Cigane so aretirali in predali sodišču.

— **Trinajstletni deček išče stariše.** Pred nekaj dnevi je bil pripeljan iz Čačka v Beograd na upravo mesta Beograd trinajstletni deček, ki že pet let išče svoje stariše od vasi do vasi, od mesta do mesta, pa ne ve niti njihovega imena, niti kje so prebivali. Ve samo, da se piše Branko Vidič, da je Srb iz neke vasi v Vojvodini. Početkom leta 1922 se je bil izgubil v nekem večjem mestu, nakar se je znašel v Čačku, kjer so ga oddali v sirotišnico. Od nekega kmeta se je dal pregovoriti, je ušel iz zavoda ter vstopil k njemu v službo za pastirja. Ali polastilo se ga je domotožje, želja po domačem ognjišču, po stariših. Pobegnil je z vasi in se podal na pot, da najde svoje stariše. Končno je prišel v roko policiji, ki ga je peljala v Beograd. Uprava mesta Beograd se ubija glavo, kaj naj z dečkom počne. V sled pomankanja vsakršnih podatkov ne more najti dečkovih starišev. Najbrže ga pošlje zopet v Čačak, ali pa bo apelirala za pomoč na premožne, plemenite ljudi, kajti dečko je bister, marljiv in pošten.

— **Dr. Šaban obolev.** Bivši ravnatelj kaznilnice v Lepoglavi dr. Jos. Šaban je zbolel na težki živčni bolezni. Vzrok njegovim živčnim napadom je vsekakor preiskovalni zapor, v katerem je v Varaždinu nekaj tednov čepel. Včeraj je prispel Šaban v Zagreb ter se podal v bolnico.

— **Miss Gibson oddana v blaznico.** Miss Gibson, ki je izvršila, kot znano, atentat na

Mussolinija, je bila oddana te dni v umobolnico. Spremlili so jo rimski kustos, dva zdravnik in strežnica.

— **Aretacija jugoslovenskega vlomilca v Padovi.** Te dni je bil v Padovi aretirán neki 30 letni Božo Marošić, rodom iz Krka. Osumljen je, da je pred nekaj dnevi vlomil v prostore italijansko-amerikanske petrolejske družbe v Padovi, odprl blagajno ter ukradel 20.000 lir.

— **Rodbinska drama.** Iz Neaplja poročajo: V bolnico Aversa je bil prepeljan v umirajočem stanju 26letni vdovec Giuseppe Gallotti. Preiskava je ugotovila, da je bil mož zastrupljen. Zastrupili so ga stariši njegove pokojne žene, ker ni hotel poročiti njene sestre.

— **Zadnji potres v Egiptu** je povzročil ogromno škodo. Glasom uradnih podatkov je bilo ubitih 110 oseb, ranjenih 56, hiš je bilo porušenih ničmanj kot 4280, razven tega je precej močno poškodovanih 74 mošej.

— **Ker je hotela iti na počitnice.** Zena nekega mizarja v Belinu je hotela iti te dni na počitnice. Ker ni imela denarja, je zastavila zimsko obleko svojega moža. Predno pa se je odpeljala, ji je prišel mož na sled. Dal ji je zašušeno lekcijo. To je zabave željno ženo tako razjezilo, da je hotela zastrupiti sebe in svoja dva otroka s plinom. Ko so zavohali sosedje plin, se jim je zdela stvar sumljiva in alarmirali so rešilno postajo. Zena in starejša hčerka sta bili rešeni, mlajša hčerka je umrla med transportom v bolnico. Zeno so zaprli.

— **Stradalni umetnik v Zagrebu.** Na zagrebško policijo je prišel neki stradalni umetnik iz Leipziga ter zaprosil dovoljenje za stradalno produkcijo. Policija je gospoda uljudno odslovila, češ da takih »umetniških« prireditev v Zagrebu ne potrebujejo. — Listi dostavljajo, da pri nas dolgotrajno stradanje ni nikaka novost, temveč je v sodnih in policijskih zapisih na dnevnem redu.

— **Ženitev dveh filmskih zvezd.** Zadnji čas se je mnogo pisalo, da sta se zaročila filmska stara Pola Negri in Rudolf Valentino. Sedaj poročajo iz Los Angelesa z vso resnostjo, da se bosta te jeseni poročila.

— **Prekinila potovanje okoli sveta,** da bi se mogla poročiti. V Brazilijo je prispel 25-letni nemški globetrotter Hans Delak, ki tekmuje za nagrado, katero je razpisala internacionalna športska zveza. Ta nagrada znaša 1 milijon dolarjev in jo dobi oni, ki napravi peš pot okoli sveta v 8 letih. Delak se je podal na pot meseca januarja 1924 ter je že prepotoval Evropo in Severno Ameriko ter dospel v Brazilijo. Nekateri od ostalih tekmecev so pomrli v Afriki vsled kužnih bolezni, večina je pa tekmovaljevanje opustila. Neka gospodična, ki je istotako nastopila to težko pot, je opustila ta namen, ker je našla v Avstraliji bogatega moža.

— **Misterijozna smrt vodje angleških skavtov.** V glavnem stanu angleških skavtov so našli angleškega brigadnega generala Turnerja mrtvega, s težko rano na glavi. Ni še ugotovljeno, če je izvršil nesrečni general samomor ali pa je podlegel zločinski roki morileca.

— **Prva železniška proga v Albaniji.** Albanija je edina evropska država, ki nima železnice. Sedaj se je vlada odločila, da izgradi s pomočjo inozemskega posojila prvo železniško progo. Ta proga bo vezala Drač in Tiranu in bo dolga 44 km.

— **Roparski napad na bolnico v Newyorku.** V Rooseveltovo bolnico, ki je ena od največjih v Newyorku ter leži v centru mesta je udrla te dni sedem banditov, ki so ustrašovali bolniške uradnike ter odnesli 7000 dolarjev, nakar so se odpeljali z avtomobilom. Dogodek se je odigral tako hitro in brezhibno, da ni od pacientov v sosednjih lokalih nobeden ničesar opazil.

— **Senzacionalen proces na Sušaku.** Na Sušaku se vrši te dni proces zoper grobarja Grubešića, ki je obdolžen, da je trgval z grobovi ter kradel mrtvecem dragocenosti. Iz izpovedi priče se da sklepati, da ima Grubešić na vesti razne manipulacije z grobovi, glede ostalih obdolžitvev pa se mu doslej ni moglo ničesar dokazati. Tozadevna glavna priča Denussi se je zapletla v taka protislovja, da ga je dal predsednik sodnega dvora na licu mesta aretirati radi krivega pričevanja. Ker so taki slučaji zelo redki, je vzbudila stvar na Reki precejšno senzacijo.

— **Continentalni pisalni stroji** so najboljši in se dobe v samoprodaji Ivana Legat, Maribor, Vetrinjska ulica 30, telefon 434.

Ljubljana.

— **Novi pendreki.** Ljubljanska policija je dobila novo pošiljko pendrekov ter jih je nekaj že razdelila med moštvo. Novi pendreki so mnogo večji in debelejši kot dosedanj, novi pendreki so taki, kot da bi jih hotela uporabljati policija za pobijanje bikov...

— **18 Orjunašev izročenih radi incidenta v Prešernovi ulici** državnemu pravdnstvu. Včeraj je odgnala ljubljanska policija iz svojih zaporov 18 Orjunašev v preiskovalni zapor deželnega sodišča. Orjunaši so bili aretirani v zvezi z incidentom v Prešernovi ulici. Policija jih dolži, da so se pregrešili zoper § 95. srb. kaz. zak. Njihova imena so sledeča: Bogoljub Rapaič iz Novega Sada, Luka Krpan, privatni uradnik iz Beograda, Stevo Tolazza strojnik v Zlini, Vojislav Popović, absolvent trgovske šole, stanujoč v Beogradu, Dušan Pešić, uradnik v Senti, Lazar Gavrilović, zemljoradnik, Novi Sad, Jovan Ružič, krojaški pomočnik v Beogradu, Vasa Nikolić, trgovski pomočnik v Beogradu, Gjuro Kovačević, delavec, Novi Sad, Krispin Mihajlović, privatni nameščenec, Beograd, Milan Lasković, privatni uradnik, Gospić, Mate Regoli, opekar, Imotski (Dalmacija), Zvonimir Toth, mizar, Djakovo, Miša Paleš, mlinar, Novi Sad, in Stjepan Mišković, trgovski pomočnik, Beograd.

— **Velika ljudska veselica** na Strelišču pod Rožnikom je preložena na nedeljo dne 11. t. m.

Sokolstvo.

VIII. VSESOKOLSKI ZLET V PRAGI.

Vseskolski zlet v Pragi prekaša vse dosedanje podobne prireditve. Na zlet je prišlo okoli 120.000 Sokolov in Sokolice ter okrog 130.000 drugih gostov. Reprezentirane so vlade skoraj vsega sveta, deloma po svojih diplomatskih zastopnikih, deloma po posebnih delegacijah. Prišla je med drugimi delegacija iz Londona, iz Pariza, Verduna, Zeneve, dalje jugoslovenska, poljska, romunska, italijanska, grška delegacija, zastopniki jugoslovenske, poljske in rumunske vojske, 120 inozemskih novinarjev, med njimi 12 jugoslovenskih in 11 francoskih, več bolgarskih, italijanskih, nemških, belgijskih, litvanskih, švedskih, danskih, grških, finskih, norveških, nizozemskih, španskih in ameriških. Sprejem našega Sokolstva, naših ministrov in naše armade je bil nad vse sijajen. Ko so se pripeljali naši vojaki na Wilsonov kolodvor, so intonirale štiri godbe našo in češkoslovaško himno. Nato jih je pozdravil s prisrčnimi besedami češkoslovaški general Horák. Zahvalil se mu je general Cvetković. Sprejema so se udeležili zastopniki vlade, generalitete, vseh polkov praške garnizije in raznih kulturnih organizacij.

Na ulicah je delala našim delegatom stotisočglava množica spalir, obmetavala jih je s cvetjem ter vzklikala naši državi.

Ni skoraj lista, ki ne bi bil pozdravil naše udeležence s toplo pisanim člankom.

V pričakovanju slavnosti se nahaja Praga takorekoč v ekstazi. Po ulicah je tako vrvenje, da vzdružuje policija le s težavo red in preprečuje nesreče. Vsa okna so okrašena z zastavami, prepogami in venci. Po ulicah, po katerih prihajajo gosti, in po onih, po katerih se bo danes pomikal spreved, so postavljeni slavoloki z napisy v vseh slovanskih jezikih in v francoščini.

POPLAVE.

Šest kilometrov nad Apatinom je porušila Donava nasip. 2854 oralov rodovitne zemlje je pod vodo.

V Apatinu so doživeli v soboto popoldne dan splošne panike. Okrog 14. ure se je zdelo, da je mesto izgubljeno. V nasipu je nastala nevarna odprtina, ki se je večala ol trenutka do trenutka. V divjem begu so jeli dirjati vozovi z nasipa v mesto. Vse sirene v tovarnah so tulile. Ženske in otroci so jokali. V par minutah bi bilo prišlo do katastrofe, da se niso našli ljudje, ki niso izgubili prijužnosti duha in ki so pripravili obupane do tega, da so prihiteli na ogroženo mesto ter se jeli boriti na življenje in smrt zoper divje elemente. Na stotine moških žensk in otrok je jelo nositi na nasip vreče materiala. Ljudje so stali do vratu v vodi. Zbijali so pilote, hropeč so vlačili material od vseh strani. Vse jim je prišlo prav: vezna vrata, plošče trotoarja... Prizori ostanejo vsem udeležencem do smrti v spominu. Okrog 15. ure je bila nevarnost končno odstranjena.

Vse Podravje je poplavljen. Nasip pri Belju se je zrušil, dasi ga je utrjevalo okrog 4000 ljudi. Pod vodo je nad 20.000 oralov zemlje. Škoda znaša 100 milijonov dinarjev.

Včeraj zjutraj je prestopil potok Grajeva pri Ptuj na Vurzerberga dalje bregove ter poplavljal del mesta in okolice. Pod vodo je bil tudi kolodvor. Promet na progi Ptuj-Ormož je bil več ur prekinjen. V nekaterih ulicah je udrla voda v kleli in niže ležečim slonovanja. — Tudi Rogoznica in Dravinja naraščata ter sta deloma že prestopili bregove.

Tudi na Bolgarskem so nastopile velike povodnji. V sled neprestanega deževja so reke izstopile. Mnogi kraji so pod vodo. Donava je poplavlila mesta Vidin in Nikopolj ter vse bližnje vasi. O sličnih povodenjskih katastrofah poročajo tudi iz doline Strume, kjer je voda porušila in odnesla vse mostove. Železniški promet je ustavljen. Zetev je uničen.

Iz Berlina poročajo o velikih vremenskih katastrofah, ki so zahtevale tudi številne človeške žrtve. V Berlinu se je trgjal oblak in več ur je lilo kakor iz škafe. Nastala je taka poplava, da sega v nižje ležečih hišah voda do prvega nadstropja. V Woltersdorfu je udarila med nalivom v neko kegljišče, v katero se je bila zatekla velika množica ljudi, strela. Kegljišče se je zrušilo. Izpod ruševin so izlekli 13 mrtvih, 40 težko in 100 lahko ranjenih.

Tudi iz Avstrije poročajo o velikih poplavih.

Sport.

Nedeljski nogomet. V nedeljo so se nadaljevale tekme za podesavezni pokal, in sicer so se srečali Slovan in Primorje ter Ilirija in Jadran.

Slovan: Primorje 5:1. O kakem nogometu pri tej igri ni mogoče govoriti. Igra in Ponašanje moštva Primorja je bilo vse preje kot »akademsko«. Več govoriti o tej tekmi ni vredno.

Ilirija: Jadran 16:0. Jadranova rezerva se izborno razpoloženemu moštvu Ilirije ni mogla ni malo upirati in je slednja z lahkoto postavila navedeni rezultat. — Svetovati pa je podesavezu, naj nikar ne sili klubov v tekmovalja, če mu isti že naprej izjavljajo, da momentano nimajo moštva na razpolago, kakor je bil to slučaj pri Jadranu. Obe nedeljski tekmi (zakaj je bila prva dopolna in druga popoldne, ne vem in se mi zdi, da pri tem po našem smrdi) sta bili popolnoma nepotrebni. Ali ne bi raje ljubljanski podesavež z ozirom na to, da stoji tekme podesavež pred vrati, že pričel z izbirnimi tekami za iste. Naj se že neha tiho čakanje do zadnjega tedna, ko je že absolutno nepopravljivo. Če bi podesavež za nedeljo določil napram Iliriji nekam B-tim in dal s tem Iliriji možnost do dobre treningtekm, bi sigurno slovenskemu sportu več koristil. Ilirija, ki zastopa v nedeljo Slovenijo in slovenski nogomet, bi sigurno z veseljem sprejela to.

Blamaž, kot smo zopet eno doživeli, in sicer po krivdi naravnosti škandalozne postave ljubljanskega moštva pred tednom v Zagrebu, pa si resni in nepristranski sportniki ne želijo več. In naj se pri tem odzaga, kogar se hoče. — Kemperli.

Amerikanski maratonski tek. Povodom velike razstave v Filadelfiji se je vršil tudi maratonski tek na 42,2 km, ki se ga je udeležilo 62 tekačev. Radi prehitrega začetnega tempa je olimpijski zmagovalac Finck Stenross kmalu zaostal in je po 18 km odstopil. Prvi je prišel na cilj znani tekač na dolge prege Clarence de Maz v 2 : 42 : 50, drugi je bil Michelson v 2 : 51 : 10, tretji Wendling v 2:53:00, četrti Frank Zuna v 2:54:32 in peti Kennedy v 2 : 57 : 32.

Konec nogometnega mojstrstva na Dunaju. V torko so se odigrale zadnje tri nogometne igre. Uspeh tak, kakor smo ga pričakovali: Amaterji so si priborili mojstrstvo, na drugem mestu je Vienna, Simmering je po znani nad WAC zasedel 3. mesto, dočim je Admira, čeravno je proti Hakoahu igrala samo neodločeno odločilo Rapidu s 4. mesta radi boljšega razmerja v golih.

Zaključna tabela je tedaj pri 24 igrah za vsako društvo sledeča:

Društvo	zmage	neodl.	porazi	točke
Amaterji	15	5	4	35
Vienna	14	3	7	31
Simmering	12	5	7	29
Admira	12	3	9	27
Rapid	12	3	9	27
Slovan	11	4	9	26
Hakoah	9	8	7	26
Sportklub	11	2	11	24
Wacker	8	8	8	24
W. A. C.	8	5	11	21
F. A. C.	7	5	12	19

Rudolfshügel	3	6	15	12
Hertha	3	5	16	11

Zebotehnične naprave članom OUZD.

Na razna zadevna vprašanja obveščamo zainteresirane, da je izdal okrožni urad v svoji okrožnici št. 36 pod opr. št. 1817-2-26 nova navodila, glasom katerih morajo k stroškom zobne nege in zobotehničnih naprav deloma prispevati zavarovanci sami.

V te moziro določa ta okrožnica sledeče: I. V slučaju plombiranja zob za člana in njih svoje prispeva urad po sledečem ključu: a) po 6-mesečnem nepretrg. članstvu 30%; b) po 1-letnem nepretrganem članstvu 50%; c) po 2-letnem nepretrganem članstvu 75%; d) po 3-letnem nepretrganem članstvu 100%.

Popraviti se pa mora vse zobovje, ki je potrebno, nege, ne pa le delno.

II. Za napravo umetnega zobovja prispeva le članom, pod nobenim pogojem pa ne njih svojem, in sicer po sledečem ključu:

a) V slučaju 1-letnega članstva v zadnjih dveh letih za 4 zobe;
b) v slučaju 2-letnega članstva v zadnjih štirih letih za 8 zobe;
c) v slučaju 3-letnega članstva v zadnjih šestih letih za 12 zobe;
d) v slučaju 4-letnega članstva v zadnjih osmih letih za 16 zobe;
e) v slučaju 6-letnega članstva dovoli OUZD zobne naprave v celoti.

Prispevek za napravo umetnega zobovja se dovoljuje le pod pogojem, da manjka člana 12 zob in da ugotovi stroga zdravniška preiskava tako slabo zdravstveno stanje in stanje telesne prehrane, da je umetno zobovje nujno potrebno.

Delavska zbornica za Slovenijo.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
5. julija 1926.

Zaključki: Deske (smreka, jelka), 28 mm, 4 m, od 16 naprej, media 25/26 cm, I., II., III., monte, ico vag. neja, 6 vag., 500. — Merkantilna banka, Kočevje, 102.

Zagreb, dne 5. julija. Devize: Newyork ček 56.3835—56.6835, London izplačilo 275.03—276.23, Pariz izplačilo 154—156, Curih 1094.55—1098.55, Berlin izplačilo 1348—1352, Dunaj izplačilo 798.58—802.58, Milan izplačilo 198.9—200.1.

Curih, dne 5. julija. Beograd 9.14, Newyork 516.625, London 25.1275, Pariz 13.925, Praga 15.30, Milan 18.075, Berlin 122.975, Dunaj 73, Bukarešta 2.50, Sofija 3.725, Budapešta 0.00723.

To in ono.

VAŠKA NAVIHANKA.

V srbskem selu Bojuša velja kot najlepša in najbogatejša dedlica Dobrila Stanković. Mnogim vaškim fantom je že zmešala glave. Kljub temu je dobivala dan na dan nove ljubzenske ponudbe. Končno se je odzvala kar trem oboževalcem iz treh raznih vasi hkratu. Vsem trem lepim, krepkim fantom je dopri našla žrtve ljubezni, jim zmešala možgane do ekscesa.

Toda kmalu se jih je naveličala in hotela se jih je otresti.

Po daljšem premišljevanju je izuhtala prav originalen način. Pozvala je vse tri truhadurje, da naj ji pridejo s tovariši isto noč in ob istem času ter jo viteško odvedejo. Ob dogovorjenem času je prišel prvi za-

ljubljenec s tremi svojimi tovariši. Fantje so se skrili v senu in čakali ugodne prilike, da bi nadobudno nevesto odvedli. Toda kmalu nato je prišla druga skupina fantov in takoj nato tretja. Začuden so gledali fantje drug na drugega. V veliki nestrpnosti se je odločila končno prva skupina. Zlezla je s sena ter hotela potrkati na okno v znak, da je prišel čas da osvoje dedlico za njeno izvoljenca. Ko sta druga in tretja skupina opazili, kaj se namerava, sta takoj pridri takisto pod okno, da bi prvo skupino prehiteli. Takoj so si bili zastopniki vseh treh ženinov v laseh. Mahali so drug po drugem s pestmi, poleni, deskami in končno so jeli celo streljati.

Nenadoma je prišel hladen tuš: na oknu se je prikazal Dobrila oče in zakričal: »Vzemite vas vrag! Izginite izpred moje hiše; moja hči praznuje poročno noč!«

V hipu so se sporazumeli vsi trije zaljubljeni in njihovi tovariši in navalili so zajedno na hišo, da bi se maščevali. Razvila se je pravca bitka med hišnimi prebivalci in fanti, ki je trajala skoro pol ure. Hiša navihankinega očeta je bila vsa prestreljena, ranjenih je bilo tudi nekaj fantov. Prišla je orožniška patrulja, ki je vročkrvne fante razgnala.

Ko so se z razbitimi glavami zopet zbrali v bližnjem gozdu so si zaobljubili, da bodo navihano Dobrilo za slovo pretepli na žive in mrtve.

Največji podzemeljski kanal na svetu. Te dni bo dograjen največji podzemeljski kanal na svetu. Kanal spaja francosko luko Marseille z reko Rono. Dolg je 35 km. Zgrajba bo stala 220 milijonov frankov. Računajo, da bo v uporabi tudi za tovarne ladje z visoko tonažo.

Jack London:

Morski vrag.

»Nemara ga glavobol zadržuje,« sem dejal. »Pustil sem ga ležečega na krovu. Vso noč utegne ležati tam. Najboljše bo, če grem pogledat.«

Maud me je proseče pogledala.

»Saj grem lahko,« sem jo zagotavljal. »Vzel bom revolverje seboj. Saj veš, da sem vzel vse orožje, kar ga je bilo na ladji.«

»Ampak njegove roke so še ostale, njegove strašne roke!« je ugovarjala. Nato pa je vzkliknila: »Oj, Humphrey, tako se ga bojim. Ne hodi — prosim, ne hodi.«

Proseče je položila roko na moje, da mi je začela žila močnejše biti. Za hip je bilo moje srce gotovo v mojih očeh. Ljuba, ljubka ženska! In bila je toliko več ženska, ko se me je oprijemala in me prosila, solnce in rosa za mojo močatost, jo poglobila in jo navdala s sokom nove moči. Ze sem jo hotel okleniti z roko kot tedaj sredi črede morskih psov; vendar sem se premislil.

»V nobeno nevarnost se ne bom podal,« sem rekel. »Samo pokukam na krov.«

Resnobno mi je stisnila roko in me pustila iti. Toda prostor, kjer sem ga bil pustil ležati, je bil prazen. Očividno je bil odšel v ladjo. Tisto noč sva menjaje se stala na straži, v tem ko je drugi spal. Kdo ve, kaj je

Wolf Larsen utegnil storiti. Zmožen je bil vsekakor za vse.

Čakala sva drugi dan in še naslednji in še vedno ni bilo nobenega znamenja o njem.

»Tisti njegov glavobol, tisti napadi ga zadržujejo,« je rekla Maud četrti dan popoldne, »morebiti je bolan, močno bolan. Mogoče je celo mrtev.«

»Ali pa umira,« je pristavila, »potem ko je nekaj časa čakala, da bi jaz izpregovoril.«

»Tem boljše,« sem odgovoril.

»Pomisli vendar, Humphrey, bližnji v poslednjih zdihljajih.«

»Mogoče,« sem dejal.

»Da, prav mogoče,« je pritrdila. »Ampak midva ne veva. Strašno bi bilo, če bi umiral. Nikoli bi si ne mogla odpustiti. Nekaj morava storiti.«

»Morebiti,« sem dejal vnovič.

Čakal sem, smeječ se sam pri sebi ženski, ki se je bala za Wolfa Larsena. Kje pa je bila njena skrb zame, sem mislil — zame, za katerega se je bala, ko sem hotel samo pokukati na krov?

Bila je preveč bistrega uma, da ne bi spoznala pomena mojega molka. In bila je odkrita kakor je bila bistroumna.

Vi morate na krov, Humphrey, in poizvedeti, kaj je,« je rekla. Ako pa se mi hočete smejati, imate moje dovoljenje in moje odpuščanje.«

Pokorno sem vstal in odšel na obalo.

Mahal sem ji z roko s predladja in se spustil na krov. Nato sem se podal h kabinskim stopnicam, kjer sem se zadovoljil s tem, da sem zavpil v ladjo. Wolf Larsen je odgovoril, ko pa je jel stopati po stopnicah, sem navel revolver. Med pogovorom sem ga očito kazal, on pa se ni zmenil za to. Telesno se mi je videl prav tak, kakršnega sem bil videl zadnji pot, bil je pa mrk in molčeč. Tistih malo besedi, ki sva jih izpregovorila, sploh ne morem nazvati pogovor. Vprašal ga nisem zakaj ni prišel na obalo, on me pa tudi ni vprašal, zakaj me ni bilo na ladjo. Glava je bila zopet dobra, je dejal, in tako sem ga brez nadaljnjih besedi zapustil.

Maud je vidno pomirjena poslušala moje poročilo, in dim, ki se je bil pozneje prikazal iznad kuhinje na ladji, jo je pripravil v bolj dobro voljo. Tudi drugi in naslednji dan sva videla dim, ki se je vzdigoval iznad kuhinje, in včasih sva zagledala tudi njega na krovu. Ampak to je bilo vse. Na suho ni poskusil priti. To sva sedaj vedela, vendar sva še vedno stražila ponoči. Čakala sva, da kaj ukrene, da pokaže roke takorekoč, ker pa vsega tega ni bilo, sva se čudila in bala.

Tako je minil teden. Drugo naju ni zanimalo kot Wolf Larsen, in njegova navzočnost je naju navdajala s strahom, ki nama je onemogočal, da bi vršila vsaj nekaj malenkosti, ki sva jih bila nameravala.

(Dalje prih.)

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi
znamke
Gritznar, Adler, Phönix

Bilzu Prešernovega spomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi na obroke. Večletna garancija.

Josip Petelinc, Ljubljana

„GROM“ CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDI-
CIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brsojavkam: „GROM“. Telefon int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

**KLOBUKE, čevlje, perilo, sandale, DEŽNE
PLAŠČE I. t. d.,**
kupite najugodnejše pri
Jakob Lah - Maribor
samo Glavni trg 2.

- Oglašujte v „Narodnem Dnevniku“! -

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi
najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Prostori: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Tiskarna in litografski umetniški zavod
J. Blasnik nasl. d. d. v Ljubljani naznanja
žalostno vest, da je 4. julija 1926 ob
6. uri zvečer preminula mnogospoštovana gospa

**Aleksandrina
Poklukar roj. Blasnik**
vdova po deželnem glavarju
Kranjskem itd.

Pogreb blagopokojnice se vrši v
sredo dne 7. julija 1926 po sv. maši
v Dobrovske cerkvi ob 9. uri zjutraj
na pokopališču Vič.
Blagopokojni bodi ohranjen časten
spomin.

Ljubljana, dne 5. julija 1926.
Upravni svet
J. Blasnik nasledniki
d. d. v Ljubljani

Mali oglasi
Za vsako besedo se plača
50 par, za debelo tiskano
pa Din 1.—.

Volna in bombaž
za strojno pletenje in
vsakovrstna ročna dela se
dobi v veliki izbiri in po
najnižjih cenah pri Karel
Prelogu, Ljubljana, Gospo-
ška ul. 3. — Stari trg 12.

Sprejem
v inštrukcijo dijaka nižjih
šol proti nizkemu honorar-
ju ali proti dnevni hrani
Uspeh zagaran! Intere-
sente prosim, da puste
svoj naslov v upravi »Na-
rodnega Dnevnika« pod
šifro »Instrukcija«.

**Asistenta-
zobozdravnika**
sprejme zobozdravnik v
julijski krajini. Ponudbe
na upravnishvo lista pod
»Asistent-zobozdravnik«.

**Mizarska
delavnica**
Franc Planinšek, Maribor.
Mlinska ulica 11, izdeluje
najfinejše in pristo-
jstvo po zmernih cenah.

Dva orožnika
Slovenca v enem večjem
mestu Makedonije, prvi
30, drugi 28 let star, išče-
ta dve gospodini pošte-
nega življenja in lepe zu-
nanjosti, v starosti 22 do
26 let, v svrhu korespon-
dence in poznejše ženitve.
Dopise poslati na upravo
lista pod šifro »Sparavek«
in Zapravljiveček. Diskre-
cija zajamčena.

PREMOG - ČEBIN
Wolfova 1/II. - Telef. 56.

Modroce
iz najboljšega domačega
in češkega platna, postelj-
ne mreže, zložljive po-
stelje, otomane deko-
ratijske patent divane in
tapetniške izdelke nudi
najceneje

RUDOLF RADOVAN
tapetnik
Ljubljana, Krekov trg 7.

Absolvent
trg. tečaja
išče službe kot praktikant
pri kakem večjem pod-
jetju. — Ponudbe prosil na
upravo lista pod »Marljiv«

Celulozni les
mekha drva, plača naj-
bolje Fructus, Ljubljana,
Krekov trg 10.